

Sumiiffinni nunami aalajangersimasuni nunaminertanik atuinissamut akuersissuteqarluni takornariariartitsisarneq Inatsisartut inatsisaannik nr. 19, 3. december 2012-meersumik tunngaveqartoq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq – Vivian Motzfeldt, Siumut)

Akissutitut allakkiaq

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Naalakkersuisut sinnerlugit Vivian Motzfeldt, Siumut matuminnga oqallinnissamik siunnersuuteqarneranut qutsavigissavara.

Takornariartitsinermik inuussutissarsiorfiup pitsaanerpaamik atugassinnissaanik, inuiaqatigiillu pitsaanerpaamik ineriarorfiunissaanik takornariartitsinermillu sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqarnissaanik qulakkeerinissaq Naalakkersuisunut aalajangiisuupput.

Takornariartitsinermut akuersissutit pillugit inatsisip siunertaa tassaavoq nunatsinnit aamma nunanit allanit aningaasaliisartunit takornariartitsinermik ingerlataqartunut aningaasaliissutinik noqqaaniarnermut qulakkeerinninniarnermullu sinaakkutissanik pisariaqartunik pilersitsinissaq.

Oqallisissiami siunnersuuteqartup oqaatigaa takornariartitsinermik sulianut atuiffittut nunaminertanut atuinissamut kisermaassisussaatitaanermik nunanit allanit suliaqartut arlallit pissarsisimasut. Manna tikillugu equalunniarnerup neqeroorutiginissaanut takornariartitsinermi akuersissummik taamaallaat ataasiinnarmik tunniussisoqarsimasoq Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat, tassaavorlu Kujataani najukkami savaatilimmum tunniussaq. Siunissami qaninnerpaami equalunniq sukisaarsaatigalugu aalisarnermut Qeqqata Kommunia akuersissuteqarfiganik sumiiffinnik neqeroortitsissaaq.

Akuersissuteqarfittut sumiiffiit neqeroortitsissutiginerinut atatillugu inatsimmi kikkut akuersissutigisinnaanerannut erseqqissunik piumasaqaateqartoqarpoq – tassalu inummut ataatsimut imaluunniit suliffeqarfimmut tunngatillugit.

Najukkamut aallaaveqarnissamut piumasaqaateqarneq assut pingartinneqarpoq.

Neqeroortitsinermut atortussiat Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit pineqartut akornanni qanumut suleqatigiilluni suliarineqartut qinnuteqartumut makkuninnga nassuaaqqusinernik erseqqissunik piumasaqaateqarput:

- Qinnuteqartup najukkamini suliffinnik qanoq pilersitsiniarnera, aammalu najukkami pilersuisartunik atuniarnera, taamaalluni takornariartitsinermut akuersissummit tunniussami najukkami inuiaqatigiit iluanaaruteqartillugit.
- Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni sulisorisat aamma ingerlatseqatigiiffiup tunngaveqarnera, aammalu Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermik suliaqarnermi ilisimasaqarlunilu misilitakkat.
- Qinnuteqartup najugaqarfimmi suliffeqarfinnik pilersitserusussusaa pilersitsisinhaassusaalu, ilanngullugit:
 - Suliffeqarfimmik siulersuisoqarneq sulisorisanillu najugaqarfimmit inuttalikkat.

- Takornarianik nassuaassisartunik kiffartuussinermilu sulisut sinnerinik najugaqarfimmit inuttaliineq.
- Sulisut pingaarutilit allat.
- Suliassiissutini, pilersuinerni aamma kiffartuussinerni najugaqarfimmit pilersuisunik atuinissaminut qinnuteqartup piumassuseqarnera, makku suliarinerini:
 - Assartuinerit ingerlassanillu aqutsinerit allat.
 - Nerisaqartitsineq, unnuiffissat taakkununngalu atasunik kiffartuussinikkut suliassat.
 - Atortunik, pequtinik assigisaannillu pisiororneq.
 - Pingaarutilit allat.
- Najukkami/kalaallini suliffeqarfinnik inunnillu suleqateqarnissamut aammalu joint venturemik isumaqatigiissutinik atsiuinissamut qinnuteqartup piumasaqassusaa
- Takornariartitsinermik suliniummik najukkami inuiaqatigiit iluaqutaata sinneranik nukittorsaaniarluni qinnuteqartup iliuuserisassanik piviusunngortserusussuaa.

Takornariartitsinermik akuersissuteqarnermut inatsisip nunami sumiiffimmi killilersukkami takornariartitsinermi suliarisamut kisermaassisinnaatitaanermik tunniussaqarnermut atatillugu najukkamut aallaaveqarnissamut qulakkeerinninnissamut periarfissiivoq.

Takornariartitsinermik inuussutissarsiorfimmut akuersissuteqarnermut inatsisip neqeroorutaanera erseqqissarneqassaaq, tassaanani aatsaat akuersisummik peqaraanni takornariartitsinermik suliaqarnissamut piumasaqaat. Taamaalilluni suli akuersisummik pigisaqarani takornariartitsinermik suliaqarnermik pilersitsillunilu ingerlatsiseqarnissamut periarfissaqarpoq.

Taamaattorli kisermaassisinnaatitsinermik akuersissutip nalunaaruteqarnermut periarfissaqarneq takornariartitsinermi namminersortut aningaasaleerusussusaannik annertusaanissamut tamatuma tunngaviunera Naalakkersuisut isigaat. Taamatut kisermaassisinnaatitaanermik najukkami inuussutissarsiummik ingerlataqartut suliniutimik ineriartortinnissaanut akornusersorneqassanngillat, aningaasaliissutimik ernialersortinnissanut akornusersorneqaratik, minnerunngitsumillu kisermaassisinnaatitaanermik akuersissut nunat tamalaani niuerfiusumi takornariartitsinermik tunisassiaat tuninerani annertunerusumik naleqalersissallugu.

Ataatsimiinnermi matumani takornariartitsinermi periusissiaq nutaaq Naalakkersuisut saqqummiutissavaat, taanna ilaatigut Kalaallit Nunaanni tunngaviliinermik, nunanit allanit aningaasaliisussanik qulakkeerinninniarnermik, kiisalu nunap immikkoortuini ineriartortitsinermik sammisaqarluni. Kalaallit Nunaanni takornariartitsinerup inuussutissarsiuutini napatitsisunngornissaa, aammalu siuarsarnermik suliffeqartitsinermillu siuarsaanissamut neriuunartuutaasut atorneqanngitsut aallartisarnissaat periusissiap siunertarai.

Nunatsinnit aamma nunani allanit namminersortutut aningaasaliisartut takornariartitsinermik inuussutissarsiorfimmi pisariaqartumik ineriartortitsisoqarneranut tamakkiisumik aalajangiisuuunerat Naalakkersuisut isumaqarput, taamaalilluni Kalaallit Nunaata ineriartortuarneranik qulakkeerisussatut inuussutissarsiorfinni siuarsakkani takornariartitsineq ilaalissalluni.

Aalajangiisuuvoq takornariartitsisartut tamarmik inatsisinik atuuttunik malinninnissaat, tamatumani aamma akileraarutsinik akitsuutinillu atuuttunik akiligassiissutigineqartunik akiliisarnissaat, nunatsinni inatsisit atuuttut naapertorlugit. Naalakkersuisut Akileraartitsisarnermut Aqtsisoqarfik aqqutigalugu tamanna eqqumaffigaat.

Qanittukkut Tórshavnimi Vestnorden Travel Martimi peqataavunga, tassanilu nunatsinni takornariartitsinermik inuussutissarsiorfimmeersut amerlasuupilussuit naapippakka. Oqaatigineqartuartut tassaarpiaarput takornariartitsinermi akuersissutit nunatsinni suliffeqarfiiit takornariartitsinermi tunisassiaasa ineriertorteqqinnissaannut sakkugisani pingaaruteqartuunerat. Assersuutigalugit equalunniarluni sukisaarsaatitut aalisarnerup, heliskiingip, uumasunik pisanik tammajuitsussanik piniarnermik aamma inuilaami misigisassat iluini akuersissuteqarfigisatut takornariartitsinermi tunisassianik nunatsinnit suliffeqarfinnik siunissami neqerooruteqarsinnaasunik nunanit allanit niuertuusut aamma suleqatigisat assut soqtiginnipput. Akuersissutinik tunineqartarnerit tunngavigalugit suliaqartut arlallit millionilikkaanik aningaasaleerusussusillit piareersimapput.

Tamanna inatsisip akuersissutaasup siunertamut naleqqulluinnartuuneranut Naalakkersuisunut uppermarsaatissani annertunerpaavoq.

Taamatut oqaaseqarlunga Inatsisartut oqallilluarnissaat kissaappakka.